

แบบรายงานการตรวจราชการระดับจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

คณะที่ 1: การพัฒนาสุขภาพตามกลุ่มวัยและระบบควบคุมโรค

ตรวจราชการ วันที่ 20-22 กุมภาพันธ์ 2560

KPI : อัตราความสำเร็จของการรักษาวัณโรครายใหม่และกลับเป็นซ้ำ

● สถานการณ์/สภาพปัญหา

การค้นพบผู้ป่วยวัณโรคของจังหวัดแพร่จากการรายงาน ปีงบประมาณ 2559 ค่อนข้างต่ำ ขึ้นทะเบียนเพียงร้อยละ 59.76 ของเป้าหมาย อัตราผู้ป่วยวัณโรคทุกประเภทที่ขึ้นทะเบียน 102 ต่อแสนประชากร (คาดประมาณ 171 ต่อแสนประชากร) ผลจากการค้นหาผู้ป่วยโดยการคัดกรองโดยอาสาในกลุ่มเสี่ยง ยังพบผู้ป่วยค่อนข้างน้อย ร้อยละ 0.12 ในปี 2560 ได้กำหนดกลุ่มเสี่ยงเป้าหมายเพื่อค้นหาผู้ป่วยรายใหม่ ให้พบผู้ป่วยโดยเร็วและเข้าสู่ระบบการรักษาตามมาตรฐาน

สถานการณ์วัณโรค จังหวัดแพร่ จากโปรแกรมบริหารงานคลินิกวัณโรค(ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559) ในผู้ป่วยคนไทย พบว่า มีจำนวนผู้ป่วยวัณโรคขึ้นทะเบียนทุกประเภทจำนวน 97 ราย จำแนกเป็นผู้ป่วยวัณโรคปอดรายใหม่ เสมหะพบเชื้อ(New Pulmonary Tuberculosis smear positive) มากที่สุดจำนวน 43 ราย คิดเป็นร้อยละ 44.32 ของผู้ป่วยวัณโรคปอดทั้งหมด สำหรับผู้ป่วยวัณโรคกลับเป็นซ้ำ (Relapse) 3 ราย (ร้อยละ 3.09) วัณโรคปอดรายใหม่เสมหะไม่พบเชื้อ(New M-) 38 ราย (ร้อยละ 39.17) ผู้ป่วยวัณโรครายใหม่ นอกปอด 13 ราย(ร้อยละ 13.40) ดังตารางต่อไปนี้

ผู้ป่วยวัณโรคปอดเสมหะพบเชื้อรายใหม่และผู้ป่วยกลับเป็นซ้ำที่ขึ้นทะเบียนในปีงบประมาณ 2560 มีดังนี้

โรงพยาบาล	ผู้ป่วยวัณโรคใหม่			ผู้ป่วยวัณโรคกลับเป็นซ้ำ			รวม
	M+	M-	EP	M+	M-	EP	
แพร่	12	6	6	3	0	0	27
ร้องกวาง	2	3	0	0	0	0	5
ลอง	0	0	0	0	0	0	0
สูงเม่น	9	9	2	0	0	0	20
เด่นชัย	5	3	1	0	0	0	9
สอง	9	7	3	0	0	0	19
วังชิ้น	5	8	1	0	0	0	14
หนองม่วงไข่	1	2	0	0	0	0	3
รวม	43	38	13	3	0	0	0

ผลการคัดกรอง กลุ่มเสี่ยงวัณโรค

สรุปผลการคัดกรองกลุ่มเสี่ยงวัณโรค รอบที่ 1/60

กลุ่มเสี่ยง	เป้าหมาย	สัมภาษณ์	ร้อยละ	คะแนน มากกว่า 3	ส่ง CXR	ส่ง AFB	ส่ง CXR และ AFB	ผลการตรวจ		
								M+	M-	EP
ผู้สัมผัสร่วมบ้าน	2,472	1,561	63.15	347	143	110	157	3	3	0
HIV/AIDS	2,797	1,820	65.07	124	110	0	14	5	2	5
เบาหวาน	20,454	12,744	62.31	174	381	22	49	5	4	0
ความดันโลหิตสูง	45,572	32,050	70.33	512	397	57	58	3	6	3
ถุงลมโป่งพอง	2,447	1,344	54.92	176	191	36	59	0	3	1
สูงอายุติดสังคม	39,141	16,332	41.73	9	2	0	7	4	4	1
สูงอายุติดบ้าน	3,716	1,361	36.63	1	0	0	1	0	0	0
สูงอายุติดเตียง	666	329	49.40	2	0	0	2	0	0	0
นักโทษ	1,505	174	11.56	11	0	4	7	4	1	0
แรงงานต่างชาติ	659	367	55.69	7	78	1	1	0	0	0
จนท.สาธารณสุข	3,172	609	19.20	25	12	6	7	0	0	0
ผู้มีอาการสงสัย	N/A	530		455	4	0	451	24	6	2
รวม	122,601	69,221	56.46	1843	1318	236	813	48	29	12

ผลการรักษาวัณโรคของผู้ป่วยขึ้นทะเบียนตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2558-31 ธันวาคม 2558 จำนวนผู้ป่วยวัณโรคปอดเสมหะพบเชื้อที่ขึ้นทะเบียนรักษาจำนวน 72 ราย รักษาหาย (Cure) และรักษาครบ(Complete) จำนวน 66 ราย คิดเป็นผลสำเร็จของการรักษา Succcess Rate ร้อยละ 63.46 เสียชีวิตระหว่างการรักษา จำนวน 24 ราย ร้อยละ 23.08 โอนออกไม่ทราบผลการรักษา จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.77 และไม่นำมาประเมิน จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.81 ดังตารางต่อไปนี้

ผลสำเร็จของการรักษาวัณโรค รอบที่ 1/60 (ผู้ป่วยที่ขึ้นทะเบียน 1 ตุลาคม ถึง 31 ธันวาคม 2558)

โรงพยาบาล	ขึ้น ทะเบียน M+	ขึ้น ทะเบียน M-	ขึ้น ทะเบียน EP	รวม	รักษาหาย รักษาครบ	ร้อยละ	ล้มเหลว	เสียชีวิต	ร้อยละ	ขาด ยา	โอน ออก	ร้อยละ	ไม่ ประเมิน	ร้อยละ
แพร่	16	6	5	27	21	77.78	0	5	18.51	0	0	0	1	3.7
ร้องกวาง	8	3	1	12	10	83.33	0	1	8.33	0	0	0	1	8.33
สูงเม่น	13	3	2	18	11	61.11	0	7	38.89	0	0	0	0	0
สอง	17	8	1	26	14	53.84	0	5	19.23	0	0	0	2	7.7
วังชิ้น	5	2	0	7	3	42.90	0	1	14.28	0	3	42.90	0	0
เด่นชัย	11	2	1	14	5	35.71	0	5	35.71	0	3	21.42	1	7.14
หนองม่วงไข่	2	0	0	0	2	100	0	0	0	0	0	0	0	0
ลอง	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
รวม	72	24	10	104	66	63.46	0	24	23.08	0	6	5.77	5	4.81

4. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ปัญหา/อุปสรรค/ปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์	ข้อเสนอแนะที่ให้อำเภอหน่วยรับผิดชอบ
ผู้ป่วยที่ขึ้นทะเบียนรักษาของจังหวัดแพร่ ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มผู้สูงอายุ โดยพบว่า ร้อยละของ ผลสำเร็จของการรักษาวัณโรคใหม่เสมหะพบเชื้อมีแนวโน้มลดลง โดยปี 2559 ผลสำเร็จการรักษาเท่ากับ ร้อยละ 76.82 และอัตราการมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ผลสำเร็จของการรักษาไม่ถึงเป้าหมายที่กำหนด จากข้อมูลพบว่าการเสียชีวิตระหว่างการรักษาของผู้ป่วยวัณโรคส่วนใหญ่เสียชีวิตในช่วง Intensive phase (ระยะเข้มข้น 1-3 แรกของการรักษา) โดยมีอัตราการตายสูงในกลุ่มผู้สูงอายุร้อยละ 70.73 ทั้งนี้เนื่องจากผู้ป่วยเข้าสู่กระบวนการวินิจฉัยและรักษาช้า อีกทั้งมีภาวะโรคร่วม โดยพบว่าผู้ป่วยวัณโรคที่ขึ้นทะเบียน มีโรคร่วมอื่นๆที่ไม่ใช่ HIV โดยเมื่อแยกกลุ่มอายุ พบว่าผู้ป่วยวัณโรคที่มีโรคร่วมอยู่ในกลุ่มอายุมากกว่า 65 ปีขึ้นไปมากที่สุด สำหรับโรคร่วมที่พบคือ HT, DM, CKD และ COPD	1. ค้นหาเชิงรุกในกลุ่มเสี่ยงในชุมชน เพื่อเข้าสู่ระบบการวินิจฉัยและรักษาให้เร็วโดยเฉพาะผู้สูงอายุ โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุที่มีโรคร่วม โดยเฉพาะในกลุ่ม HT DM และผู้ที่ติดบ้าน ติดเตียง ที่อาจต้องให้เจ้าหน้าที่เข้าไปคัดกรองที่บ้าน ในกลุ่มดังกล่าว 2. ปัจจัยที่มีส่วนส่งเสริมการคัดกรองให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นได้แก่ 1) ทักษะและความเชี่ยวชาญของเจ้าหน้าที่คัดกรอง โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงที่มีโรคร่วม เช่นโรคที่มีภาวะไอเรื้อรัง เช่น COPD 2) การซักประวัติโรคอื่นๆของผู้ป่วยก่อนการคัดกรอง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการคัดกรอง 3) การพัฒนาแบบคัดกรองให้มีความแม่นยำ (วิจัย/บันทึกข้อสังเกต) 3. การเฝ้าระวังการเสียชีวิตในผู้ป่วยสูงอายุ โดยเฉพาะผู้ป่วยที่มีโรคร่วมต่างๆเช่น เบาหวาน ความดัน และถุงลมโป่งพอง 4. การบูรณาการงานวัณโรคร่วมกับงานโรคเรื้อรัง เช่นเดียวกับ การบูรณาการงานเอดส์ และการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการควบคุม ป้องกันวัณโรค โดยเฉพาะหน่วยงานท้องถิ่น

5. นวัตกรรมที่สามารถเป็นแบบอย่าง

- 1) การบูรณาการงานวัณโรคร่วมกับงานโรคเรื้อรัง
- 2) การใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาระบบส่งต่อผู้ป่วยวัณโรคเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดูแลรักษา
- 3) การคัดกรองกลุ่มเสี่ยงต่อการป่วยเป็นวัณโรคให้ครอบคลุม 100%

ผู้รายงานนางนงลักษณ์ เกษม
ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
วัน/เดือน/ปี 20 มกราคม 2560

โทร 091-8568290 .e-mail noinongluk@hotmail.com

ลำดับ	ตัวชี้วัด	ความก้าวหน้าผลการดำเนินงาน		ผู้รายงาน	แหล่งข้อมูล รอบ 3 เดือน	แหล่งข้อมูล รอบ 12 เดือน
		ไตรมาส 1 (รอบ 3 เดือน: 1 ตุลาคม 2559 - 31 ธันวาคม 2560)				
		เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน			
6.	อัตราความสำเร็จการรักษาผู้ป่วยวัณโรครายใหม่และกลับมาเป็นซ้ำ <u>เป้าหมายทั้งปี</u> ร้อยละ 85	มาตรการที่ 1 เร่งรัดการค้นหาผู้ติดเชื้อวัณโรคและผู้ป่วยในกลุ่มเสี่ยงเป้าหมาย 1. มีการวิเคราะห์สถานการณ์และข้อมูลประชากรกลุ่มเสี่ยงเป้าหมาย รวมถึงวิเคราะห์ช่องว่าง(GAP) ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานค้นหาผู้ป่วยวัณโรค 2. กำหนดกลุ่มเป้าหมายประชากรกลุ่มเสี่ยงและอำเภอที่คัดกรองเชิงรุก โดยคัดเลือกจากอำเภอที่มีจำนวนผู้ป่วยวัณโรคสูงสุดจำนวน 3 อำเภอ/จังหวัดหรือ 231 อำเภอ	การค้นพบผู้ป่วยวัณโรคของจังหวัดแพร่ จากการรายงาน ปีงบประมาณ 2559 ค่อนข้างต่ำ ขึ้นทะเบียนเพียงร้อยละ 59.76 ของเป้าหมาย อัตราป่วยวัณโรคทุกประเภทที่ขึ้นทะเบียน 102 ต่อแสนประชากร (คาดประมาณ 171 ต่อแสนปชก) ผลงานการค้นหาผู้ป่วยโดยการคัดกรองโดยวาจา ในกลุ่มเสี่ยง ยังพบผู้ป่วยค่อนข้างน้อย ร้อยละ 0.12 ได้ทำการกำหนดกลุ่มเสี่ยงเป้าหมายได้แก่การค้นหาผู้ป่วยรายใหม่ ให้พบผู้ป่วยโดยเร็ว ให้ได้ครอบคลุม 100% และมีคุณภาพ โดย 1.1 กำหนดกลุ่มเสี่ยงเป้าหมายในการคัดกรองได้แก่ - กลุ่มผู้สัมผัสร่วมบ้านผู้ป่วยวัณโรคทุกประเภทโดยให้ทำการคัดกรองผู้สัมผัสร่วมบ้าน ย้อนหลังตั้งแต่ปีงบประมาณ 2555 ถึงปี 2559 และผู้สัมผัสร่วมบ้านของผู้ป่วยในปัจจุบัน โดย CXR และ AFB			

ลำดับ	ตัวชี้วัด	ความก้าวหน้าผลการดำเนินงาน		ผู้รายงาน	แหล่งข้อมูล รอบ 3 เดือน	แหล่งข้อมูล รอบ 12 เดือน
		ไตรมาส 1 (รอบ 3 เดือน: 1 ตุลาคม 2559 - 31 ธันวาคม 2560)				
		เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน			
			- กลุ่มผู้ต้องขังในเรือนจำ ให้ทำการ CXR ทุกราย - กลุ่ม HIV / AIDS รายใหม่ CXR และ AFB ทุกราย รายเก่า ให้ดูค่า CD4<200 ให้ CXR และ AFB ทุก 6 เดือน ถ้า CD4 > 200 ให้คัดกรองทาง วาจา - กลุ่มผู้ป่วย COPD ให้คัดกรองโดย วาจาทุก visit โดยเจ้าหน้าที่ รายที่สงสัย ให้ CXR และ AFB - กลุ่มผู้ป่วย DM ให้คัดกรองโดย วาจาทุก visit โดยเจ้าหน้าที่ รายที่ สงสัยให้ CXR และ AFB - กลุ่มผู้ป่วยความดันโลหิตสูงให้คัด กรองโดยวาจาทุก visit โดยเจ้าหน้าที่ รายที่สงสัยให้ CXR และ AFB - กลุ่มผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่ม 1 ติดสังคม ให้ คัดกรองโดยวาจา รายที่สงสัยให้ส่ง CXR และ AFB			

ลำดับ	ตัวชี้วัด	ความก้าวหน้าผลการดำเนินงาน ไตรมาส 1 (รอบ 3 เดือน: 1 ตุลาคม 2559 - 31 ธันวาคม 2560)		ผู้รายงาน	แหล่งข้อมูล รอบ 3 เดือน	แหล่งข้อมูล รอบ 12 เดือน
		เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน			
			กลุ่มที่ 2 ติดบ้าน ให้ AFB และ CXR ปีละ 1 ครั้ง กลุ่มที่ 3 ติดเตียง ให้ AFB และ CXR ปีละ 1 ครั้ง และใช้หลัก UP ในการดูแลรักษา -กลุ่มต่างด้าว หรือแรงงานข้ามชาติ ที่มาขึ้นทะเบียน ให้ทำการ CXR และ AFB ทุก ราย -ถ้าไม่ได้ขึ้นทะเบียนให้ทำการคัดกรองเท่าที่ทำได้ และคนต่างด้าว ที่มารับการรักษาที่สถานบริการสาธารณสุขให้คัดกรองโดยวาจาทุกราย ผลการดำเนินงานตามเอกสารที่แนบ			
		มาตรการที่ 2 การดูแลรักษาผู้ติดเชื้อวัณโรคและผู้ป่วยตามมาตรฐานให้หายและกินยาครบ 1. มีการวิเคราะห์สถานการณ์การดูแลรักษาผู้ป่วยวัณโรค ระบบการบันทึกและรายงาน	ผลการรักษาวัณโรคของผู้ป่วยขึ้นทะเบียนตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2558-31 ธันวาคม 2558 จำนวนผู้ป่วยวัณโรคปอดเสมหะพบเชื้อที่ขึ้นทะเบียนรักษา			

ลำดับ	ตัวชี้วัด	ความก้าวหน้าผลการดำเนินงาน		ผู้รายงาน	แหล่งข้อมูล รอบ 3 เดือน	แหล่งข้อมูล รอบ 12 เดือน
		ไตรมาส 1 (รอบ 3 เดือน: 1 ตุลาคม 2559 - 31 ธันวาคม 2560)				
		เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน			
		ผู้ป่วยวัณโรคในระดับพื้นที่ ผลการประเมินมาตรฐานQTBและ QTBP รวมถึงช่องว่างและปัญหา 2. ร้อยละ 40 ของโรงพยาบาล (ศูนย์/ทั่วไป/ชุมชน) มีการบันทึกและรายงานข้อมูลผู้ป่วยวัณโรคผ่าน โปรแกรม TBCM 2010หรือ โปรแกรม TBCM Online 3. กำหนดโรงพยาบาล(ศูนย์/ทั่วไป/ชุมชน) เพื่อประเมินมาตรฐานโรงพยาบาลคุณภาพการดูแลรักษาวัณโรค(QTB) ในปี 2560 จำนวน 3 โรงพยาบาล/จังหวัด หรือ 231 โรงพยาบาล 4. กำหนดเงื่อนไขเป้าหมายที่การประเมิน	จำนวน 72 ราย รักษาหาย (Cure) จำนวน 42 ราย รักษาครบ (Complete) จำนวน 4 ราย คิดเป็นผลสำเร็จของการรักษา Succescc Rate ร้อยละ 63.88 เสียชีวิตระหว่างการรักษาจำนวน 23 ราย ร้อยละ 23.61 ไม่มีผู้ป่วยขาดยามากกว่า 2 เดือน ติดต่อกัน และโอนออกไม่ทราบผลการรักษา จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.69 และไม่นำมาประเมินจำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.62 2. โรงพยาบาลทั้ง 8 แห่งของจังหวัดแพร่มีการบันทึกข้อมูลและรายงานผ่านโปรแกรม TBCM 2010 3. ระหว่างปี 2557-2559 โรงพยาบาลทุกแห่งผ่านเกณฑ์มาตรฐาน QTB 4. จังหวัดแพร่มีเรือนจำจำนวน 1			

ลำดับ	ตัวชี้วัด	ความก้าวหน้าผลการดำเนินงาน		ผู้รายงาน	แหล่งข้อมูล รอบ 3 เดือน	แหล่งข้อมูล รอบ 12 เดือน
		ไตรมาส 1 (รอบ 3 เดือน: 1 ตุลาคม 2559 - 31 ธันวาคม 2560)				
		เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน			
		มาตรฐานการป้องกันดูแลรักษาวัณโรคในเรือนจำ(QTBP)ในปี 2560 จำนวน 1 เรือนจำ/จังหวัด หรือ 77 เรือนจำ	แห่ง จำนวนผู้ต้องขังจำนวน 1505 ราย จะทำการ CXR ทุกรายในเดือนกุมภาพันธ์ 2560			

